

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sămbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 soroane.
Pe șase luni 16 soro. — Pe trei luni 8 soro.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nou an școlar

Părinții și îngrijitorii tinerimii își pun eară întrebarea, că ce fel de meserie, — în înțeles general, — să aleagă pe seama ozdrilelor, pentru care sânt răspunzători în fața oameilor și a providenței?

Părintele cutării băiat adeseori își zice deplin convins:

Copilul meu, în viața ce-l așteaptă, n'are să se necăjească și n'are să se chinuască, cum m'am necăjit și chinui eu; de aceea am să-l dau în altă carieră.

Funcționarii, de orice categorie, nu sânt mulțumiți, — cu drept cuvânt, în deosebi astăzi, — de soartea lor. Simțesc că meseria ce și-au însușit, este împreună cu număratea greutăți și neajunsuri, de care nici n'au visat vreedată.

Mulți țărani plugari, negustori, mici meseriași, își manifestă neplăcerea în același chip, și răvnesc să-și facă din copii domni mari, cât se poate de mari.

Toți părinții aceștia, în nemulțumirea lor, uită foarte ușor că nu există niciari o profesie sau meserie fără necazuri și fără chinuri.

Mai ales micul negustor și meseriașul își zugrăvesc meren în colorii de aur situația clasei superioare, a intelectualilor. Un meseriaș nu poate să-și închipuiească nici pe departe mizeria și nenorocirile, ce însoțesc viața intelectualilor, sau a oamenilor din așa zisa „lume bună”. El nu știe, că micii nevoi care se suportă lesne în pătura țărănească și a meseriașului, iau dimensiuni enorme și răpesc toată înțelegerea omului din clasa cărturarilor.

Coliba modestă prin urmare n'are trebui să pizmuească nici odată mă-

rețul palat; căci strălucirea auruilor palatelor este în schimb todeauna amarnic plătită atât cu valori materiale, cât și mai ales cu valori nemateriale.

Prima cerință, la care trebuie să se gândească părinții, când voiesc să înteneză fericirea viitoare a copilului, este să-l îndrumeze, mai ales astăzi, pe una din carierele *neatârnatore*.

Altă cerință, de mare însemnătate, este să se țină seamă de aplecare și facultățile copiilor. Aici nu-i de ajuns părerea, de obicei excelentă, ce și-o fac părinții despre iubii lor; ci se cere și sfatul învățătorilor și al profesorilor, cari în cursul anilor de școală au avut prilej de a-i cunoaște cu temeinicie, din orice punct de vedere și fără preocupare.

Părinții cu mijloace materiale îndestulitoare vor putea apoi, în urma acestui stat, să-și trimită copiii la școlile superioare, fără teamă că vor cheltui în zădar, și că în loc să-și fericască copiii, i-au nenorocit.

Pe lângă toate progresele uriașe făcute în industria mare, meseriașul se bucură și se va bucura și de aici încolo de neasămănate bunătați, dacă se știe acomoda împrejurărilor schimbate ale timpului, în care trăește.

La aceasta au să se cugete părinții cari, din o cauză sau alta, nu sânt în stare sau nu voiesc să-și trimită copiii la învățători mai înalți.

Condiția principală este în sfârșit pretutindena și în toată vremea: *stăruința* neîntreruptă și *munca* harnică. Prin mijloacele acestea omul dă înainte în orice carieră fără deosebire.

Altă taină izbândă n'are.

Polonia

Lumea polonă se ocupă acum mai ales de chestiunea *alegerii regelui*.

Mulți ani s'au scurs, de când vestita *siehat* nu și-a mai ales rege. Dacă astăzi li surăde norocul, și dacă parlamentul va putea să aleagă un stăpânitor al statului polon, prin această învie o veche tradiție.

Occuparea tronului polon s'a îndeplinit todeauna *pe calea alegerii*.

S'a dovedit însă, în mersul vremii, că sistema aceasta slăbește puterea suveranului: Nobilimea a pus mâna cu desăvârșire pe putere. Ea, nobilimea, era statul. Faptul acesta, în cele din urmă, a produs descompunerea națiunii polone.

Dinastia *Piastilor* a domnit dela anul 842 până la 1370. Neînțelegerile și frectările membrilor din această familie, în veacul al 13-lea și al 14-lea au amenințat țara să se desfacă în principate mărunte.

Pe vremea aceea a început *parlamentul* — întâia oară în Europa — să se instăpânească asupra puterii de stat.

După stângerea dinastiei *Piastilor*, au ajuns la domnie *Jagelonii*, familie lituană, care a unit Litvania cu Polonia. *Jagelonii*, prevăzătorii și înțelepții, cautau ca înconorarea urmașului să se facă înainte de încetarea din viață a domnitorului.

Nobilimea însă reușise de pe atunci să obțină prin forță privilegiul dela rege. La mijlocul veacului al 15-lea, nobilimea provincială avea dreptul de a hotărâ în chestiune de pace și război. Iar pe la sfârșitul veacului s'a intrunit la Petricov primul parlament polon, la care a luat parte întreaga nobilime.

Peste vreo doi ani s'a alcătuit constituția dela Nihienov, prin care legislația și dreptul de a încheia contracte cu puterile străine se rezervă pe seama parlamentului.

Cât a durat domnia *Jagelonilor* (1386—1572), puterea regală nu era totuși egală cu zero.

Camera de sus și camera de jos a parlamentului se sfătueau separat și n'aduceau hotărâri. Datoria regelui nu era alta, decât să aleagă între dorințele exprimate în parlament.

Când *Jagelonii* s'au stâns, pe tronul polon au fost chemați membri ai caselor domnitoare străine. Astfel s'a răspândit corupția tot mai mult, și nobilimea polonă își vindea voturile cu bani grei. *Enric III* de Valois, din Franța, ales (în 1573) rege în Polonia, a dat nobilimii dreptul de control asupra domnitorului, și națiunea putea să nu dea ascultare suveranilor săi, dacă ei nu observau învoielile comune.

Cu încetul au știrbit și mai mult drepturile regelui. În al 17-lea veac, familiile frunțase ale nobilimii s'au prezentat cu suita înarmată în fața parlamentului, au format o confederație deosebită și au forțat pe rege să se înfățișeze în mijlocul lor. Iar când regele a venit între dânșii, i-au stors alte privilegii.

Orce hotărâre a parlamentului trebuia să fie adusă cu *unanimitate* de voturi; un singur vot, *liberum veto*, putea să zădărnicească orice hotărâre. Când regele cheamă nobilimea la război, în tabără se nasc discuții inverșunate politice, și nobilii nu pleacă împotriva dușmanului, până ce domnitorul nu-i împlinesc pretențiunile.

Pe drumul acesta, Polonia este adusă la prăpastie: În veacul al 18-

FOIȘOARA

Inimioara

— Povestire de J. Claretie —
(Fine)

Așa cea mare, ca o matahă, începuse să geamă, să zică: «Dar nu e nimic... O simplă înțelegere, atâtă tot. N'am văzut nimic, eu... mâncam».

Un domn, decorat, comisarul portului, fără îndoială, se apropie de Pomério, înțrebând:

— Acesta e rănitul?

Îndrăruit comisarului, Petre văzu pe Maltez, palid, tremurând încă; dădea lămuriri; spunea tuturor că nu-și dădea seama de cum se petrecuseră lucrurile:

— O nenorocire, domnule comisar, o nenorocire!

— Să lasă toți de aici — porunci omul stăpânirii.

Când rămase aproape singur cu negrul, cu Kadja, Maltezul și încă vreo doi-trei oameni, dintre cari unul, care ședea pe un covor algerian și scria pe măsură ce comisarul punea întrebări celor de față, Petre Pomério se simți slab, din ce în ce mai slab; dar nu era trist; o, nu! Dimpo-

triv, i se părea că trăește aceea unul din basmele bătrânului Jan, pe care le auzise, colo, acasă, sub cerul limpede, pe câmpia nesfârșită.

«Kadja, fiica emirului!» Ea, chiar ea se apleca, îngrijorată, și-și șoptea, îl întreba mereu:

— Te doare? Te doare rău?

— Nu prea... N'am nimic...

Cum te numești? — îl întreba comisarul.

— Petre Pomério, cultivator, născut în Ia Plerin, Coasta de nord.

La lumina lămpii, grefierul scria foarte repede.

— Dar d-tă, spune-mi numele și pronumele d-tale, — se adresă comisarul Kadjei.

Ea răspunde, fără șovăire:

— Mă numesc Maria Potard.

— De căți ani ești?

— De douăsprezece.

— Unde ești născută?

— La Vaugirard.

— Mai ai ceva de spus? Ce meserie mai ai afară de cea de dansatoare?

— Eram croitoreasă; lucram într-un atelier de filete bărbătești. Dumealui (arăta spre Maltez) mă sfătuit să mă fac artistă!

Rănitul tresări; voi să se scoale în

picioare; ochii îi erau răciți, se uită prost, la față.

Cum? O'no chemă Kadja?

Povestea ei, dansul ei, zămbetul ei, toate, nu fuseseră decât mincuni?

Pomério se uită auriu la ei; începuse să îngâne, fără săr:

— «Fiica emirului... Biseră... Maria Potard...»

Lacrimi mari îi țigăra din ochi; simți că-l înecă plânsul, mai mult decât sângele pe care-l simțea gâlgând în piept.

«Maria Potard!»

Închise ochii, nu mai voind a zice nimic. Murmură, ca în delir:

— «Zănel... nu trebuie să te apropie de ele...»

Îl duseră la spital. Când brancardierii ridicară aarga, pe care-l culcaseră, frumoasa față se tropie de el, și-o zise cu ton tremurând de emoție întinzându-i inimioara de granit:

— Nu vreau s'o păstrez, — ea e cauza nenorocirii...

— Dimpotrivă, se rugă Bretonul, du-te; dimpotrivă, — păstrez-o, te rog. Cred că nici n'o să mai am când s'o dau altuia!

VIII

Văduva Pomério, din Plerin, de lângă

Saint-Briene, citi peste câteva zile, în *Petit Journal*:

— «Astă-noapte, la Saint-Malo, în baraca numită «Conceptul Sultanelor», a avut loc o ceartă urmată de lovituri de cuțit. Un oarecare Petre Pomério, cultivator, a fost rănit de moarte de numitul Titto Bonafé, Maltez, directorul aceluia stabiliment. Transportat la spitalul local, Petre Pomério a încetat din viață după câteva ceasuri.

«Titto Bonafé e arestat; asemenea și fata Maria Potard, cauza certei.

«Se crede însă că vor fi puși în libertate, căci asasinul a dovedit că a fost în legitimă apărare».

Văduva Pomério rămase o clipă încremăntită, palidă; sângele îi înghețase. Nu-i venea să creadă că era vorba de feciorul ei, de băiatul ei, volnic și frumos, de Petre al ei, plecat cu o lună în urmă în Anglia, ca să facă secerșul în Jersey, cum făcea de atăția ani, și pe care-l aștepta dornică de a-l simți lângă ea, la comoda de mângăierie lui, nerăbdătoare să-l strângă iar la sine, să-l sărute, ca orece bătrână, care nu mai are pe lume alt nimic, nici o bucurie, nici o mângăere, decât sărutările copiilor ei...

lea se desmembrează în trei rânduri, (la 1772, 1793 și 1796) între cele vecine: Rusia, Austria și Prusia.

Este adevărat, că în 3 Mai 1791 Polonia primise, după modelul din Franța, o constituție modernă, democratică, prin care s'a pus capăt vechilor nobilismii, desființându-se *liberum veto*. Regele nu mai era ales, ci se alegea o dinastie, — dar reformele veniseră prea târziu, soarta regalului polon era pecedută: țările mari vecine se înleșeră cum să își împartă.

În reînscutul regat polon, cu peste 10 milioane de suflete, probabil că vor reveni la constituția amintită din anul 1791.

Ministrul de culte la Viena. În săptămâna trecută, deodată cu prim-ministrul Wekerle, a fost la Viena și ministrul de culte și instrucție publică, contele Ioan Zichy, care s'a prezentat în audiență la Maiestatea Sa Vineri înainte de amiază.

Se crede în general, după știri din Budapesta, că drumul vineziei al conțelui Ioan Zichy și nașterea sa stă în legătură cu chestiunea de naționalități și, în cadrul acesteia, cu stațificarea școalelor românești. Prelații români, spun aceleași știri, au pornit o acțiune puternică împotriva stațificării: în interesul apalanării pasnice lucrează Vasilie Mangra. La doctrițele exprimate de prelați, ministrul Zichy a răspuns mai în urmă, că privește de ale sale, în deplină măsură, intențiunile lui Apponyi. După aceasta Vasilie Mangra s'a dus la Wekerle. După constituirea cu ministrul prezident, mitropolitul a declarat, că a întâmpinat *bunvoind* din partea șefului guvernului și s'a convins despre *infeleciunea* sa că bărbat de stat. De aici deduc unii, că între ministrii Zichy și Wekerle s'au ivit *divergențe*, care aveau să fie înălturate în constituțiile dela Viena.

Noua împărțire a cercurilor electorale

În cercurile politice din capitala ungară se așteaptă cu mare interes proiectul de lege despre noua împărțire a cercurilor electorale.

Se vestește însă, că ministrul prezident Wekerle plănuște o altă împărțire *teritorială* a comitatelor.

Pe vremea coaliției se ocupase și contele Andrássy de chestiunea acesteia. Acum, prim-ministrul Wekerle a încredințat pe mai mulți politicieni, cari au și terminat lucrarea și o vor debate în zilele acestea.

Cu raport la Ardeal, planul este pregătit din partea conțelui Ștefan Beldien.

Prim-ministrul a avut în vedere trei considerante: al naționalităților, al comunicațiilor și al culturii.

În loc de 63 de comitate ca până acum, vor fi numai 48.

Au să se unească următoarele comitate:

Cianadul cu Csongrád,

Sopronul cu Moșon,

Barș cu Esztergom,

Brasovul cu Sibiu.

Sătmărul va se descompune în două comitate, cu sediile în Sătmăr și Careii mari.

Comitatul Bichșului se desființează.

Realizându-se planurile acestea, cheľiunile administrative s'ar reduce cam cu trei până în patru milioane de corone.

Se mai plănuște reorganizarea completă a corpului comiților supremi. În corpul vice-comiților se vor face schimbări numai după stațificarea administrației.

Conferența ministerială comună. În 24 l. c. s'a ținut la Viena o conferență ministerială, care s'au ocupat de chestiuni economice, financiare și de politică externă.

Debatetur a fost, afară de aceasta, și între singurii miniștri de resort, pentru a prezenta deciziile înaintea împăratului.

Ministrul prezident Wekerle, după conferența comună, a urmat constăturii separate cu ministrul de externe, contele *Burian*, și cu prim-ministrul austriac, baronul *Hofmann*.

Ministrul de comerț, baronul Iosif *Saterenyi* și ministrul de finanțe *Poppovich* s'au stațuit cu factorii comerciali și financiari austriaci.

Tratatul de la Salzburg. Între Germania și Austro-Ungaria se urmează, cum este cunoscut, tratative economice la Salzburg. Ele au decurs favorabil. Se vor continua aceluși fel și constime mai numeroasă, la care sânt invitați mai mulți raportați specialiști, precum și reprezentanții Bavariei și al Saxoniiei.

S'au dezbătut până astăzi chestiunile de *prințipal* raportată viitor între cele două state, și s'au stațuit condițiile fundamentale, asupra cărora își vor spune guvernele cuvântul. Chestiunea cea mai însemnată este *afacerea tarifului vamale*.

Spania și Germania. Din Madrid se anunță:

Consiliul ministerial spaniol a hotărât să comunice în mod amical guvernului german, că o nouă torpilare de vapoare are în vedere guvernul spaniol să se despărușească pentru tonelate cutundate prin gubea, că va ocupa un nume corespunzător din vasele germane aflătoare în porturile acestei țări, în caz în care nu însemna o confiscare definitivă de vapoare, ci numai o hotărâre transitorie ce se va reguła cu încheierii pacei. Faptul acesta nu schimbă nimic în intențiunea guvernului de a păstra în stăruie neutralitate.

Germania a primit, după *Times*, condițiile spaniole.

Din Bucovina

—Mitropolitul Repta și scaunul arhiepiscopesc—

Viața Nouă din Suceava scrie:

„*Noua Fressa* din Viena se grăbește să răspundă știrii, că mitropolitul *Repta* ar fi refușat din scaunul arhiepiscopesc din cauza unor pretenșii diferite, care ar exista, încă de pe timpul primei invazii rusești, între mitropolitul, împunător cu constatorul său, și între ministerul de culte.

Este prea lesne de înțeleș, că această știră pornește din același isvor, din care a pornit, cu doi ani în urmă, o adevărată goană în contra mitropolitului Repta, în tendința vădită de a nimici prin rasturnarea mitropolitului prestigiu bisericii noastre naționale, spre a deschide astfel calea *ucrainilor* la căma ei.

Nu ne uimește astădată gazetei vieneză, deoarec știu prea lesne cine stă la spatele ei: dar sântem surprinși de gazetele germane din Cernaui, care reproducând și comentând această știră, n'au aflat nici un cuvânt de apărare pentru scaunul și cercurile Repta, pe care-i săvâscuă odinioară pentru toleranța lui plidoitoare, pentru sentimentele lui de ideală unitate, pentru blăndețea lui evangelică și pentru loialitatea lui mai pestu de orice lidoială.

Ce s'a ales cu onorurile, pe care porporația izraelită a Bucovinei se pregătea să le aducă mitropolitului Repta pentru scaunul și cercurile de care a avut parte pe timpul celei dintăi ocupații rusești?

Cunoaștem prea bine pe mitropolitul Repta și sântem convinși, că va suporta fără amărăciune și poate cu un zîmbet de resignare lipsa de considerare din partea acestora, care-i preamăreau odinioară cu un prisos de măguri și astazi se sfîșe să-i rostosească măcar numele.

Însă să fie dumneelor pe pace. Mitropolitul Repta, consiliul intern al Maiestății Sale, nu va reșipi, ci va și-și ridice biserică de diecezi sale la nouă și înfloritoare viață.

Ziarele vieneză de astăzi scriu, cu toate că mitropolitul Repta s'a dispensat pe mitropolitul Dr. *Vladimir Repta* de la oficiul său și a designat pe arhimandritul *Ioan Vorobichievici* de administrator al diecezei bucovine.

Mitropolitul Repta își păstrează și mai departe demnitatea de arhiepiscop și are retribuțiile sale. I s'a dus totodată la cunoștință, că Maiestatea Sa l'a apărăză me-

ritelile dobândite prin activitatea sa pentru biserica greco-orientală și pentru sprijinirea populației sârabe bucovine.

Știrile războiului

Din Berlin se anunță despre luptele dela *frontul apusean*:

Rezultatele, obținute de germani prin retragerea lor făcută pe încetul, și prin apărarea lor vănoasă, nu sânt nici decum fără însemnată. Pierderea de teritorii a armatei germane, este tot atât mică, în tocmai ca și pierderea în material de oameni. În fața ofensivelor lui Foch este adevărat că nu-i cu puțină o ofensivă *străznică* din partea noastră, care să ne ajute totuși se poate îmbunătășii situația. Aceasta e situația pe parte germană. De altă parte America, Franța și Anglia sânt silite a recunoștește, că nu este lucru așa ușor să nimicești puterea armată a imperiului german, și că în acest scop ar trebui să se poarte mai departe războiul multă vreme. Anglia însă nu vede cu ochi buni ajutorul unei armate germane, în stăruința acesteia, cercurile holătoare politice și militare din Germania sânt de părere, că *prospectele de pace*, după actuala ofensivă a înțelegerii, vor fi nesemnătate mai favorabile. Dacă însă nu s'ar putea realiza o înțelegere, o întorcere spre pace, germanii în linia de apărare, excelent construiți, vor putea aștepta fără multă pierdere de oameni, până când înțelegerile va renunța la înțelegere, ale de atac, peste de orice premeditate.

Morgenzeitung dela Zürich primește din Paris următoarele:

Generalul Foch a trimis parlamentului francez un memoriu în cauza chemării armatei a comitatului în linia de atac, în înțelegere cu vorbire: „*Anul 1915 va hotărâ de bună seamă soarta războiului*.”

Înaintarea în Albania. Se vestește în mod semnificativ:

Cucerirea orașelor *Fieri* și *Berat* în concordanță contra ofensivă trupelor noastre, care se luptă în Albania sub comanda general-colonelului baron *Pflanzer-Baltin*.

Când comandărea armatei italiene, la începutul lunii trecute atacase cu preputerile pozițiile noastre din Albania, întreaga înțelegeră saiașua ca mare înșelăciune. Începutul succesului; strigăte de bucurie au însoțit raportul stațuitul major italian despre cucerirea localităților *Fieri* și *Berat*. Trîmul prematur este urmat acum de amară desamăgire.

Pe la sfârșitul lunii trecute trupele noastre, a căror conducere a luat-o general-colonelul baron *Pflanzer-Baltin*, au pornit contra-atacul, au bătut dugumal între *Fieri* și marș și în înaintat peste Sement între Kalami și Kuzi.

Prin aceasta am recapat un mare teritor. În 22 l. c., trupele noastre au plecat la al doilea atac nimitor. Dugumalul s'a putut rezista. În 25 a căzut Beratul. În aceeași zi și *Fieri*, după luptă îndrăgă de stradă. În valea *Devoli* am ocupat poziții importante.

Având în vedere greutățile isvorâte din clima nepriemnică și din stăbuția cuceririi albaneze, care așază numitor localități este un mare fapt, care dovedește puterea de rezistență nelăfrnătă și spiritual neobosit de atac al trupelor noastre.

Luptele înverșunate dela *frontul apusean* se urmează. Deși liniile germane, pe unele puncte, sânt împine îndărăt, totuși încercările de a străpunge frontul s'au zădărnicit.

Jsemnătatea tancurilor la navală

Colonelul Egli, corespondent de război al ziarelui *Basler Nachrichten*, scrie următoarele:

Tancurile engleze, — trăsuri panțerate pentru apă, care s'au pus în folosire oară în lupta dela *Somme*, având descurse destul de remarcabil.

Germanii la început nu s'au putut apăra împotriva tancurilor prin mijloacele de luptă ale infanteriei. S'a dovedit însă în scurtă vreme, că s'au potut împotrivi acestor monștri se alia mijloace de apărare.

În lupta dela *Cambrais*, în Noemvrie 1917, englezii au pus în joc tancuri cu diuimul. Au avut succes: germanii au fost trașitici german și învingerea s'a prefăcut în înfrângere.

În luptele următoare tancurile au fost des întrebuințate. Ele zăceau cu duzina, sdrobite pe câmpurile de luptă.

Tancurile în se delă un număr, e făcut tot de mână omenească, și atare nu e perfect. Ba are mare scădere: se mișcă pe rupe și în schimb este adevărat, că luptă sâr-

mele și trece aproape peste toate piedecile, ca și infanteria noastră, care nu lor și înainteză. Dar deși sânt panțerate, chiar și cu pușcăturile de mitraliere pot fi scoase din luptă.

Germanii n'au folosit multe tancuri. Infanteria germană în lupte era sub scaunul unor tunuri mici de oște. Probabil că germanii de acesă nu întrebuințază tancul ca mijloc bun de luptă, fiindcă în cazul înțaterii e făcut imposibil, infanteria rămâne fără protecție și fără mijloc de luptă.

Succesul atacului atrăne deosebit de fapt, ca tancurile să ajungă până la linia dușmanului în număr mai considerabil. Prin urmare mașina fără viață obține gloria, și cu soldații. Germanii însă convinsă, că munca principală au să o înlepedășcă soldații și nu mijloacele de luptă. Infanteria trebuie să prevaleze mașinile și să nu se lase înfrunțată de ele.

Puterile înțelegerii au încercat să înălture unele defecte ale tancurilor grele.

În luptele recente au întrebuințat tancuri mici, dar armatura acestora e mai slabă; au numai câte un tun ușor sau mitraliera, și au o rezistență de pregătire mai puțină. Așa și în proiectul așa, că să aibă rezoluție cu ocazia atacului.

Cele uoșoare nu se pot apăra de atacurile ce vin din aceste direcții. Prin urmare, în cazul înțaterii, tancurile poate să aibă rezoluție cu ocazia atacului.

Marșul lui Foch în 18 lue a. c. așa și făcut. A întrebuințat la atacurile din ziua aceasta mai multe sale de tancuri, și astfel a avut rezoluție de pregătire mai puțină cu artileria. El a produs așa, că să aibă trupele de atac înainte, apoi urmas tancurile, pe urmă erau tunurile. Între tancuri și artilerie a pus șiruri mari de trupe de navală.

Analul însă a avut puțin succes tactic, cici s'a optit la 3-5 chilometri înaintea pozițiilor artileriei germane. Prisonierii au fost pușini. Astăzi lupta s'a prefăcut în lupte pariale, iar când germanii au evuat parțial nordică, în *Armal Marnel* și s'au retras pe linia *Fère-Tardenois, Ville-en-Tardenois*, atacurile unire ale înțelegerii au încetat cu totul.

Darea în judecată a guvernului Brătianu

(Fine)

X

Indicarea flotei române

Al zecela cap de acuzare este formulat în termenii următorii:

„Violarea art. 3 din legea asupra responsabilității ministrilor, prin faptul că s'a cedat flota românească tancurilor ruse, care a utilizat-o sub pavilionul său, fără a fi guvernul autorizat prin vreo lege.

Faptul cedării flotei române de comerț pentru a fi utilizată în contractele ce ni s'au prezentat.

Aceste contracte, însă sânt făcute cu călcarea dispozițiilor legii asupra comunicabilității publice.

Domniilor deputați,

Comisiunea de informațiuni urmând cu siguranță cercetările sale, a descoperit o serie de fapte care motivează oscrib de capetele de acuzare stabilite pe cererea de dare în judecată, anunțarea încă a două capete noi de acuzare, de o importanță capitală și covârșitoare.

Primul nu punct de acuzare care ar lua loc cu numărul 11, s'ar formula în modul următor:

XI

Cum s'a intrat în război

S'au violat dispozițiunile art. 61 din legea de organizare a ministerului de război, prin faptul că asupra planului de campanie și ordinii de bătăie nu a fost făcută nicio înțelegere cu șefii generali ai armatei, ceace ministrul era formal obligat a face și ceace violare cade sub prevederile art. 3 din legea responsabilității ministrilor.

Din cercetările făcute la ministerul de război, se constată că, comitetul inspecțiilor generali nu a fost niciodată convocat, nici nu și-a dat vreedată aviz asupra oportunității în război a armatei române.

Această omisiune, făcută în mod intenționat, în se delă un număr, e făcut tot de mână omenească, și atare nu e perfect. Ba are mare scădere: se mișcă pe rupe și în schimb este adevărat, că luptă sâr-

Așa se explică, că unii dintre comandanții de corp și de armate, nu au avut cunoștință până în anul războiului nu numai de planul de operați, nici de ordinea de bătăe.

Parte din comandanții de armate au primit în ultimul moment acest fel de comandament și au fost puși în capul unor armate, nouă părți care nu le cunoșteau și nici nu aveau cunoștințe de terenul pe care urmau să opereze.

Ni s'a afirmat că acești comandanți, în ajunul războiului, au cerut o autorizație a ministrului de război să se încredințeze la comandanții și să facă recunoșterea terenului, și această autorizație li-a fost refuzată.

XII

Sustrageri de acte și documente

Mai avem un cap de acuzare, care s'au putea auveni în chipul următor:

S'au sustras acte și documente de la diferite ministere, acte de o importanță deosebită și aparținând statului, fapt care cade în prevederile art. 1 din legea responsabilității ministeriale.

Faptul acesta ni-a fost confirmat prin declarațiile ce am primit de la funcționari superiori ai tuturor ministerelor, cari au avut cunoștința de existență acestor acte, precum și de faptul că ele au fost luate de anumite persoane, iar unele dintre acte au fost distruse.

Aceste fapte sânt foarte grave. S'au luat măsuri ca să fie probate înaintea comisiunii de instrucție.

Domnii deputați,

Din cele amănunțit enunțate aici, reiese, credem, cu prisosință temeinicia capetelor de acuzare, pentru care s'au cerut chemarea în judecată.

Comisiunea de informații nu prezintă camere în acest raport decât o înfrângere de parte din partea culeș în ancheta ei, pentru că, trebuie să spunem, în urmă acestor cercetări, dispunem nu numai de probe îndestulătoare, ci de un adevărat lux de dovez.

Infracțiuni de drept comun

Deosebit de faptele expuse și de aceea care intră în cadrul capetelor de acuzare, am găsit puzderie de fapte care conștin încă infracțiuni de drept comun și pe care desigur comisiunea de instrucție după ce le va stabili și caracteriza, va sesiza instanțele ordinare.

Deocamdată, mângâindu-ne la stricta noastră înfășurare, am înțeles limită relevantă de fapte caracterizate prin fiecare punct și încheiem exprimând simțământul puternic care ne stăpânește zicând: d-lor deputați, să ne facem datoria!

Lască Antoniu, N. Mițescu, C. Dristorian, Grigore P. Carp, N. Păunescu, I. Petrovici, D. Mazilu.

Știrile zilei

Sedțiile fundațiilor Găzdu. Reprezentanții fundațiilor Găzdu s'au întrunit luni în 22/26 August, a. c. în sesiunea a două ordinată a anului curent sub prezidenția Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit Vasile.

La sedințele acestei sesiuni au participat P. S. Lor episcoposului I. Papp și Dr. Miron E. Hristea, și membrii civili: Avram Berlogu, D. Ștefan, G. Poynar, Vasile Alimășanu și Andrei Bărsăneanu. Notar de sedințe: Dr. Gh. Comșa.

În sedința primă de luni și în a doua de Marți, 14/27 August, a. c. s'au examinat sporul în studii bursierilor pe anul școl. 1917/18. Din 310 bursieri ai fundațiilor, 170 stipendiști s'au legitimat, 6 bursieri s'au promovat și astfel s'au scos din lista bursierilor împreună cu alți 17 bursieri, cari parte au primit bursă din alte izvoare, parte nu s'au justificat (fără a fi în serviciu militar).

În sedința de miercuri membrul Andrei Bărsăneanu din incredințarea reprezentanței a prezentat raport despre sumele prelimate și spre acordarea bursierilor fundațiilor în cursul războiului și despre angajamentele ce le are fundațiunea față de acești bursieri. În temeiul acestui raport, în sedința din 10/28 August (Jo) s'au votat 49 burse nou în suma de 20,000 (douăzeci și nouă mii) coroane.

În sedința a cincea, Jo după amiază, s'au dezbătut alte afaceri curente, iar în sedința ultima de Vineri, s'au ales în locul răposatului Ioan M. Roșu, un nou membru în reprezentanță, în persoana d-lui Dr. Constantin Popasu, medic în Caransebeș.

Cu acestea s'au terminat agendele sesiunii actuale.

Părechea domnitoare la Dresda. Biroul de corespondență ungar anunță de la Reichena: Maieștițele Lor, cu suita obșnuită, au călătorit astăzi, în 27 l. c., la Dresda, pentru a face prima vizită la regele Saxonic. Vizita aceasta se plănuise în anul trecut, dar atunci nu s'au putut face, de oarece domnitorii saxon nu se află în țară.

Cu prilejul vizitei de acum Maieștițele Sa au numit pe unchiul Său, regele saxon, proprietar al regimentului de infanterie nr. 107. După petrecere de o zi în Dresda, Maieștițele Lor s'au înapoiat la Viena.

Consistoriu mitropolitian. Luni, în 20 August, v. (2 Septembrie n.) a. c. se întrunesc Consistoriul mitropolitian și plenaria sa în prezidenția Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit Vasile.

Înaltă distincție. În audiență dela 23 August, Maieștițele Sa domnitorilor Carol a prelat ministrului Dr. Al. Wéklerle și în prezența a prezidenția Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit Vasile.

Logodna printărilor. Din München se vestește logodna principelui moștenitor bavarez Rupprecht cu principesa Antonia de Luxemburg.

Distincții. Comandantul ces. reg. din Sibiu, maiorul lui *Dombora*, posesor al crucii de fer a ordinului Francisc Iosif I, căpitanii lui *Baltesan* și Antoniu Schneider și locotenentii lui *Trevisan* au fost distincți cu *Signum laudis*.

† **Ecaterina cav. de Pușcăriu.** Din Budapesta ni se comunică scrisă tîrzie, că doamna *Ecaterina cav. de Pușcăriu* n. Peța, văduva rămasă după regretatul jude de tabă lui Iuliu cav. de Pușcăriu, după un moartea în 22 an al etății, în 24 l. c. a trecut la viața eternă.

Defuncția era descendentă unei frunțase familii bănațene. În casa părintească a fost împărățită de o educație aleasă. După intrarea în viață conjugală și-a consacrat întreaga lucrare pentru creșterea fiilor săi și pentru binele oștenilor.

Răposarea pare de timpurie a soțului ei și zdrocniată sănătății, care moartea fiului ei, Doro, căpitan în armata noastră, în luptele din zilele trecute dela Plave, i-a cauzat astfel de dureri, în urma cărora a urmat trecerea la viața eternă.

Rămășițele pământești ale defunctei după săvârșirea prohodului în capitala țării de pămîntele protinsinel Genadie Bogoevici, au fost transportate la Bran și depuse în cripta familiei Pușcăriu.

Pe răposată o înțește fiul ei Iuliu, consilierul ministerului de înăvțare din Budapesta și soția sa Maria născută Solțes de Nădăvur, unchiul Dr. Ilarion Pușcăriu, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc, Sibiu, veribazilele Eugenia Galgotzy, Leontina Dr. Proca.

Odlințească în pace!

Inscrieri la universitate. Ministrul de culte și instrucție publică prin ordoanța Nr. 130,641 din 1918 a dispus ca înscrierile în învățământul superior pentru acest an să înceapă în 16 Septembrie și să dureze până la 30 Septembrie. Prelegerile se vor începe în 1 Octombrie. Cu privire la înscrieri în școlile tehnice și concențrați, se vor lua dispoziții în viitor.

La polihetina loșelină înscrierile se încep în 15 Septembrie și durează până în 1 Octombrie. În 25 Septembrie se face examenul. Militarii se pot înscrie și la începutul lui Octombrie.

† **Aurel German,** înl învătătorului din Săilești, Antoniu German, — fost elev eminent în clasa a IV-a școlilor din Săilești, după un moartea grea și-a dat sufletul în mânia Creatorului, Mercuri în 15/28 August la orele 12 din zi, în etate de 10 ani.

El deplâng neconsolații părinți și numeroase rudenii. — Înmormântarea i s'a făcut *Vineri în 17/30 August* la orele 2 p. m. dela casa părinților. — Odlințească în pace!

Inscrieri la pedagogia de fete din Lugoj. În răstimpul dela 2-4 Septembrie st. n. se face înscrierile la pedagogia gr. cat. de fete din Lugoj. Prelegerile se încep în 5 Septembrie.

Hymen. Anunțăm cu plăcere logodna d-rei *Domnica Niculescu* din București cu d-l *Pomplila Popovicia*, funcționar de stat din Petroseni. — Sibiu, August 1918.

Pentru industria de casă ardelenă. *Pester Lloyd* comunică următoarele: La reuniunea culturală (kulturgeleg) din Cluj au sosit dela comuna ardelenă mai multe petiții, în care se cere ca în schimbul la care s'au înțeles ambele părți, să se înceapă în schimb tot de mașină mai fin, pentru a se pregăti stofă de casă. Asemenea rugări au primit și reuniunile agricole, camerele de comerț și industrie.

O societate altruistă din Cluj în urma cererilor rugăți întreprinse a întemeiat o fabrică de lână, cămășii și în, cu scopul de a împăși produsele acestei fabrici între familiile, care au răboai de Jesu. Tesătorii de acestea se vor înființa cu sprijinul comisiunilor Reg. G. Ugron în toate comitatul din Ardeal. Pe calea aceasta lipsa de îmbrăcăminte va putea fi înlăturată.

Târgul oriental dela Budapesta s'a închis în mod festiv Duminică seara în prezența delegaților ministeriului de comerț și în capitală. Expoziția a fost vizitată de 215,000 de oameni. Dotația anuală pe care mărțuri în preț de 30 milioane coroane.

Posturi de ocupat. Procuratura regească din Sibiu publică concurse pentru ocuparea a lor trei posturi vacante de pazitori la închisoarea din oraș. Dotația anuală pe care este următoarea: Iar anul 500 coroan adaus personal legal, anual de răboi și adaus familiar, 320 coroane bani de căgărit și 100 cor. bani pentru haine. Cereșile sânt să se înaintea pe care se regească din Sibiu până la 21 Septembrie 1918 pe calea petiții de oficiu public concurențial.

Provederea cu cartofi. Se vestește dela ministerul alimentației publice, că producătorii vor căpăta din recolta de cartofi a anului următor, ca 10 luncă 100-160 kg de cap. Neproducătorii de cartofi vor primi 100 kg pe an de fiecare persoană.

Contribuții pentru sanatoriu. În scopul clădirii sanatoriului pentru tuberculoși au datru răstimpul de 10 până în 22 August următorii: Dr. Ernest Heinrich 10 coroane, 1/2 contribuții benevole: 393 coroane 21 fleri. Direcțiunea mulțumeste pentru aceste daruri. Contribuții se pot face și în viitor la masa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian. Piața Zeughof nr. 5 și 6.

Piele de tâlpă. La intențanța comandei militare din orașul nostru se mai află o cantitate mică de piele pentru îmbrăcăminte. Gaștiști pensionați, și cei ce aparțin familiei gaștiștilor activi aflători pe câmpul de răboi, cari au să fie împărățiti cu piele, să se anune la Comanda pielei, în Strada Măcelariilor nr. 20 până la 5 Septembrie n. a. c. Anunțării după acest termen nu se iau în considerare.

Plătirea ajutoarelor de răboi pentru familiile celor duși în campanie, face pe luna lui Septembrie 1918 în suma magistratului sibian în zilele de 2, 3 și 4 Septembrie n., și adică: la

2 Sept. a. m. ora 8-12, numerele 1-500
" " p. m. " 3-5 " 501-700
3 " " m. " 8-12 " 701-1200
" " p. m. " 9-12 " 1201-1400
4 " " m. " 8-12 " 1401-1900

Proprietarii de case sânt invitați să înștiințeze despre aceasta pe cei în drept de a fi împărățiti de ajutoarele amintite.

Asasinat. Ziarul Daily Mail anunță: Un petru rus care a sosit zilele acestea în Anglia, spune că nu mult după înțeles carea țării lui fost asasinat de bolșevicii și *jarveicul Alek*.

Răboulul afaceri de câștig. Premierul Lloyd George a înțeles în Londra o vorbire cu ocazia unei festivități aranjate în favoarea Crucii roșii. Intre altele a zis, că răboaiul e o afacere de câștig, pe care poporul englez trebuie să o ducă la sfârșit.

Cât a scăzut prețul banilor. Răboaiul a produs o mare sciere în valoarea banilor. Astfel vâzdem pentru cursul prețurilor din Elveția, că în 1900 coroane d'ale noastre se dau astăzi numai 39 franci (în vreme de pace se dădeau 105 franci) Pentru 68 franci germane se dau în Elveția 68 franci (în timpul de pace au dat 123 franci). Coroana a scăzut și să zică mai mult decât marca; și anume cam cu 75 la sută, marca cu 50 la sută.

Colera în Petersburg. Corespondentul ziarului Politikon din Koniha scrie despre cazurile de colera din Petersburg următoarele:

Aproape câte o mie de cazuri se ivesc în fiecare zi. La început se zicea, că foameta e cauza colerei. Săpotele orăzului de mult crăp pline de cămăși, care au murit de foamă. Mulți mâncăz numai 25 grame de pâne pe ră. Poporajia e împărțită în categorii: muncitorii căpăți porționi mai mari, burgezimea și clasa intelectuală.

Un ziarist polon a murit de foamă, fiindcă n'a avut bulet de pâne. Se întâmplă adeseori, că oamenii cad pe străzi de foamă. Din cauza foametei copii mici nici nu mai au poită de joce, ci stau tăcâți și palizi pe drumuri.

Cali se prăpădesc din lipsa de nutreț. Poporajia mai săracă trebuie să se mulțumească cu foarte puțină pâne și ceva pește. Râul Neva a înfrânt orașul. Aparatele pentru străcurarea apeii sânt necorespunzătoare. Canalurile sânt pline de cadavre și murdărie de tot felul. Organele administrației în fața acestei situații stau buimăcile. S'au luat unele măsuri, prea puțin, împotriva colerei, bunăoară e oprită strângerea de mâna; dar nu se iau dispoziții efective. Medicii numai pe lângă amenințarea cu moarte se luptă împotriva colerei. Burgezimea trebuie să meară străzile și să le curățască de cadavre.

Marșul tranziilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 643 l. d. a.
Ciznădiu	7—
Coppa	741
Vint	307
Ciznădiu	344
Văgărit	434
Turnu roșu	604
Oena (dela băi)	809
Coppa	1095 noaptea.

Placăș, spre:

Ciznădiu	521 l. d. a.
Coppa	620
Turnu roșu	1050
Văgărit	1013
Căgăș	131 d. a.
Ciznădiu	157
Oena (dela băi)	402
Nocrih	406
Vint	610

Teatru cinematograf. Apollo. Strada Schewis. Directorat: D-na Emil Tôth.

Sămbătă și Duminică, în 31 August și 1 Septembrie: Film cu *Henny Porten*. Luni, în 2 Septembrie: *Ultima reprezentanțe de gaidă a circului Wolfson*, dramă.

La fiecare din reprezentații se dau frumoase suplimente de vederi în natură și scene istorice.

Începutul la 7 și 9 ore seara.

Cărți și reviste

Două volume nou. Cartea de bucate *Eofia Bana, de Zolt Hodos*, învală pe oarecare femeie cută să gătească bine și cu gust.

În câteva sute de rețete, pentru gătit la oarece fel de bucate, s'a dat o deosebită lucrare aminte bucatăriei obișnuite în țara noastră.

Se arată, scurt și înmătur, cum se pot prepara mâncări ieftine și mâncări mai scumpe, după împrejurări. Cuprind:

În Partea I:

Supe, Asiete, Sosuri, Legume, Fripturi, Torte, Timbale, Creme, Parfeuri, Inghețate, Bombe, Bombone, Bănușe, *Sandvișuri, Frișturi, mărtaie* ș. a. Volumul are 160 pagini și costă 3 coroane.

În Partea IV:

Conserv. Cum se coace pânea bună, târhană, scroabala, despre varză, prepararea cârnaților, ș. a.; unsoarea, suncile, ouale, laptele covășit bănuș; castraveți, ardei, patlagale (paradaise), fasole, mazare, bureți.

Sături. Pregătirea săpuzului, spalatul rufelor, curățirea petelor din haine și rufe ș. a., sfaturi igienice și pentru frumusețe.

Mâncări ieftine. Din timpul de răboi, fără unsoare, fără ouă, din material puțin.

Prăjituri numeroase, fel de fel, toate probate și foarte bune. Volumul costă 3 cor.

Cărțile se găsesc de vânzare la orașul în Sibiu, și la Librăria Arhidiecezanan.

Puterea cenzurei

nu poate	supri-
mă	știrea:
ca	pu-
dra	Diana
și crema	sânt
cele mai excelente	
mijloace de frumusețe	
Doză de probă 3— K	
Doză mare. . . . 6—K	

De vânzare pretutindeni

Concurs

Pentru ocuparea posturilor I și II de învățători la școala noastră confesională ortodoxă română din comuna Bod, protopresbiteratul Brașov, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

a) Salar fundamental de 1200 cor., plătit în rate lunare anticipative din casa bisericii;

b) pentru cvartir, rețut conform legii; c) pentru încălzit și curățitul salei de învățământ se îngrijește parohia.

Învățătorul care va fi ales pentru cl. II, e obligat:

1. A conduce copiii la biserică în toate Duminicile și sărbătorile și a cânta cu ei sf. liturgie. Toatădoată a ținea serviciul de al doilea cantor, pentru care i se va da un rețut de 50 cor. și venia dela paraf. r.

2. A instrui copiii în religie și a ținea școala de repetiție.

3. A cultiva grădina de pomi. Cei ce vor și conduc corul bisericii de adulți, vor fi preferați.

Pețițiile instruite conform legilor, sânt a se trimite P. On. oficiu protopresbiteral în Brașov, iar concurenții vor avea a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Bod la 17/30 Iulie 1918.

Gerasin Faldioroan, Sofron Șorban,
prezident, notar.

Văzut:

V. Sfetcu,
adm. prot.

Nr. 198

3—3

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători (învățătoarea) la școala confesională rom. gr. ort. din **Preșner** (Präzsnär), tractul Brașov, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Salar fundamental dela biserică 1200 cor.

2. La un învățător cvartir în natură, la ceilalți bani de cvartir în sumă de 200 cor., sau cvartir în natură.

3. Rețut de grădini câte 20 cor.

Noi aleși vor avea să funcționeze și ca cântari la biserică, pe lângă remunerația de 1 cor. dela fiecare familie și veniute stolare obișnuite.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele cerute sânt a se înainta oficiului protopresbiteral al Brașovului, iar concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta, în eventuale concurențe spre a face cunoștință cu poporul.

Preșner, la 8/21 Iulie 1918.

Din ședința comitetului parohial rom. gr.-ort. ca scaun școlar.

Ioan Luda, Irodion Frațes,
paroh, preș. com. notar.

Văzut:

V. Sfetcu,
adm. prot.

Nr. 219/1918

(200) 3—3

Concurs repețit

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Capâlna** (Sebesköpölna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezente poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, 21 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Nedeanu,
protopop.

Nr. 419/1918 prot.

(196) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională din **Bani-Mare**, tractul protopresbiteral al Sighișoarei, prin această se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar, conform legii în vigoare, plătit în rate lunare anticipative din casa bisericii. Gradațiile personale se computează numai după anul serviciu la această școală.

2. Cvartir în edificiul școlai. Lemne 2 stângini și rețut de grădini 20 cor.

Dela alesul învățător se cere a fi cântăreț bun, a conduce școlarii în duminici și sărbătorii la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie. A forma cu adulții cor, pentru care va primi onor. deosebit.

Reflecțiunile la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare, la oficiu protopresbiteral ort. rom. al Sighișoarei, cu a cărui prealabilă învoire se vor prezenta în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Boiu-mare, la 1/14 Aug. 1918.

George Daniă, Ioan Neagu, Ioan Țifora,
par., pres. c. par. episcop. notar. c. par.

Nr. 419/1918 protopresb.

Văzut:

D. Moldovan,
protopop.

Nr. 361/1918

(203) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din **Bani-Mare**, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar fundamental dela comuna bisericăscă 1200 cor.

2. Cvartir în edificiul școlai.

3. Grădini 1/2 jug. catastral.

4. Lemne de foc 2 stângini.

Învățătorul e obligat a cerceta cu elevii biserica și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugărilor cu documentele de lipsă oficiului protopresbiteral ort. rom. din Orăștie în termenul indicat și să se prezinte la fața locului în vreo Duminică sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Orăștie, la 5 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Orăștie, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 298/1918.

(199) 3—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III **Novos**, pe lângă neputinciosul paroh Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate veniute stolare din biserică și afară de biserică, de orice natură, precum și jumătate din birul preșes.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III **Almașul mic** cu filia **Archia**.

Emolumentele sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt poțuți a se prezenta pe lângă înconștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

De va, la 25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 408/1918 protop.

(204) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător sau învățătoare la școala confesională ort. română din **Zernești** se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest se vor plăti de către epifropia parohială conform dispozițiilor art. de lege XVI. din 1913; gradațiile personale le vor primi după anul serviciu la această școală.

Cvartir va avea nou ale în edificiul școlai; lemnele de foc trebucioase în natură; rețut de grădini 20 coroane; va fi îndatorat a forma cor. biserică și a conduce regulat copiii la biserică în Duminici și sărbătorii.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze pețițiile instruite cu toate documentele de lipsă oficiului protopresbiteral ort. rom. din Zernești în termenul sus indicat, și li se dă voie a se prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Zernești, din ședința comitetului parohial, ținută la 29/11 Iulie 1918.

Ioan Dan m. p., Ștefan Garoiu m. p.,
președinte, notar.

Văzut:

Zernești, în 3 August 1918.

Ioan Dan,
adm. prot., prot. on.

Nr. 722/1918.

(205) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlaele noastre confesionale din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Bără**, cu salar de 1200 cor. solvite în rate 3 lunare anticipative din granarul bisericii, cvartir în edificiul școlai și grădina de legume.

2. **Bedoșu**, cu salar de 1000 cor. dela popor, cvartir liber în edificiul școlai, 20 cor. rețut pentru grădini și eventuala întregire dela stat.

3. **Butana**, cu salar de 1200 cor., din care 800 cor. dela popor și 400 cor. dela stat, cvartir liber în edificiul școlai și grădina de legume, 2 stângini de lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ.

4. **Roșoiș**, 800 cor. dela popor, 200 cor. dela Venerabil Consistor, cvartir liber în edificiul școlai cu grădina de legume și lemne de foc.

5. **Sebușul-mare**, al doilea post de învățător, cu salar de 300 cor. dela popor, 300 cor. ajutor dela Venerabil Consistor, iar restul dela stat, rețut de cvartir pentru învățător căsătorit 200 cor., pentru necăsătorit 50 cor. și 20 cor. rețut de grădini.

Pețițiile de concurs, instruite cu documentele prescrie, să se înainteze subsemnatului în termenul sus indicat.

Cluj, la 7 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu,
protopop.

Nr. 479/1918 protop.

(200) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de învățător la școala confesională gr. ort. rom. din **Salamburg**, protopresbiteratul Agniei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. 1200 cor. salar fundamental plătit în rate lunare anticipative din reparațiile dela popor.

2. Locuință în natura în edificiul școlai.

3. 5 stângini de lemne de foc, aduse în curtea școlai, scosite în 150 cor.

4. Grădina, prescriă de lege, în natura.

5. Gradațiile legale, scosite dela data funcționării la școala noastră.

Învățătorul ales este obligat, pe lângă instruirea elevilor de toate zilele și de recepție, a prevedea în Duminici și sărbătorii cu elevii cântările liturgice în biserică, a ținea catehizație cu tinerimea și a forma de ea cor, pentru care va li descobri remunerat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă rugărilor instruite conform legii în vigoare oficiului protopresbiteral în Agniea în termenul sus indicat, având a se prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Șalamburg, din ședința comitetului parohial, ținută la 6/19 August 1918.

Emil Pacala, Ioan Știrboșiu,
paroh preș. notar.

Văzut:

J. Munteanu,
protopop.

Nr. 193/1918

(194) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia **Cravna** (cl. III), se scrie nou concurs conform ordinului P. V. Consistor dela 8 Mai a. c. Nr. 4872 Bis., cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Veniute cu întregirea prescriă dela stat sânt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul sus indicat, în care timp concurenții — pe lângă observarea restricțiilor regulamentare — se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și precidea, eventual a celebra.

Alba Iulia, 29 Mai 1918.

Of. protopresbiteral român-ortodox al tractului Alba Iulia.

Ioan Teulescu,
protopop.

„PEATRA,”

bancă economică-comercială și de credit, societate pe acți în Nagyszeben-Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului «PEATRA», bancă economică-comercială și de credit, societate pe acți, se invită conform §§-lor 15—25 ai statutelor societății la o

adunare generală extra-ordinară,

care se va ținea în Nagyszeben Sibiu, Duminică în 15 Septembrie a. c. st. n. la 3 ore p. m. în localul băncii Sporer-casse 28.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Raportul semestral al direcțiunii.
3. Urcarea capitalului social dela cor. 51,000 la cor. 153,000.—
4. Modificarea §§-lor 4, 11 și 51 din statutele societății.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18 și 19 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiali, sânt rugați a-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotențiat cel mult până în 12 Septembrie n. a. c. la 6 ore din zi p. m.

Nagyszeben-Sibiu, în 25 August 1918.

Direcțiunea.